

Deu preguntes i respostes per entendre la Llei de transparència

Des d'aquest 1 de gener, els 948 municipis de Catalunya estan obligats a aplicar la transparència i fer accessible la informació pública | La llei es va aprovar a finals del 2014, i va entrar en vigor l'1 de juliol d'enguany | La ciutadania té ara el dret de demanar a les administracions públiques locals que li rendeixen comptes

La Llei de transparència, accés a la informació pública i bon govern (LTC), aprovada el 29 de desembre de 2014, és d'obligat compliment des d'avui 1 de gener de 2016 per a totes les administracions públiques locals.

Els experts asseguren que la norma catalana és "més completa" que l'espanyola, aprovada a finals del 2013, en el sentit que dona més capacitat al ciutadà per exigir informació pública a les administracions. Però això també implica que sigui més difícil de dur a la pràctica, especialment per aquells ens locals més petits.

A continuació resumim els punts claus de la Llei de transparència i el què cal saber per exercir el dret com a ciutadà:

1. Per a què serveix la LTC?

Aquesta és una norma transcendental per a regular la transparència de l'activitat pública. A més, garanteix el dret dels ciutadans d'accés a la informació i documentació pública. També concreta les obligacions de bon govern dels alts càrrecs, del personal al servei de l'Administració, i altres persones relacionades.

2. A qui és aplicable?

A la Generalitat i a tota l'administració local de Catalunya.

Als organismes i ens públics, així com a les societats vinculades, fundacions públiques, col·legis professionals, consorcis, societats mercantils en què participa de manera majoritària alguna d'aquestes administracions.

A les universitats públiques de Catalunya, i els seus ens o fundacions vinculades.

A les persones físiques o jurídiques que exerceixen funcions públiques, presten serveis o perceben fons públics.

Els partits polítics, les seves fundacions i associacions.

Les organitzacions sindicals i empresarials; i les entitats privades.

(Consulta l'article 3 de la Llei per ampliar detall del llistat).

3. Com puc sol·licitar informació pública a les administracions?

A través del Portal de Transparència catalana. Accedint al formulari de sol·licitud d'accés a la informació pública. Tot i que no és senzill perquè primer és imprescindible disposar del certificat digital o un idCAT SMS, que hauràs de sol·licitar prèviament a la teva petició.

4. En aquest portal hi ha també tota la informació del meu ajuntament?

La llei estableix que cada municipi pot tenir el seu propi portal de transparència. De fet, tots els ajuntaments de més de 100.000 habitants ja tenen el seu propi portal. I, d'altres més petits, també. Però des del Portal de Transparència de la Generalitat s'ha de permetre l'accés al contingut local, de manera interconnectada i integrada. Això encara no es compleix.

5. Com sabré trobar la informació que m'interessa?

Tots els portals de transparència, tant els locals com el de la Generalitat, han de tenir un cercador per accedir de manera ràpida i fàcil a la informació. També han de facilitar visualitzacions gràfiques de les dades que presenten.

6. Quina informació pública puc sol·licitar amb la LTC?

Moltíssima. Tens dret a sol·licitar la gestió comptable, pressupostària i patrimonial de qualsevol administració pública. Demanar quina plantilla, relació de llocs de treball i règim. Contractes i convenis públics. Informes i estudis. Licitacions. Subvencions i ajuts públics atorgats, etc. etc. (Consulta els articles 9, 10, 11 i 12 on es detallen totes les especificacions).

7. Puc demanar que la informació o dades me les facin arribar en un determinat format?

Si, tens dret a rebre la informació en formats comprensibles i que permetin la reutilització.

8. Una vegada hagi fet la meva consulta, què?

Rebràs una resposta on es detalla el dia de recepció de la petició d'informació, l'òrgan responsable de resoldre-la, la data màxima per a resoldre i la persona responsable de la tramitació.

9. Quants dies he d'esperar?

Després d'haver rebut la notificació anterior, l'administració té un màxim de 30 dies per enviar-te la informació pública.

10. I si no la lliuren o la deneguen?

Tens dret a queixar-te a la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública. Abans, però, consulta els articles 28, 29, 30 i 31 per comprovar que els motius no es troben en alguns dels supòsits de la llei.